

TRAKYA CAM SANAYİİ A.Ş.

1 OCAK – 30 HAZİRAN 2019 ARA HESAP DÖNEMİNE AİT

YÖNETİM KURULU FAALİYET RAPORU

1. Genel Bilgiler

Şirketin Merkez Adresi

Şirket Türkiye’de kayıtlı olup, iletişim bilgileri aşağıda sunulmuştur.

İçmeler Mahallesi D-100 Karayolu Cad. No:44/A 34947, Tuzla/İstanbul/Türkiye

Telefon : +90 (850) 206 50 50

Faks : +90 (850) 206 50 80

Elektronik tebligat adresi : tymuhasebe@sisecam.com

Kayıtlı elektronik posta (KEP) adresi : sisecam@hs03.kep.tr

İnternet adresi : <http://www.sisecamduzcam.com>

Şirket’in Ticaret Sicil Bilgileri

Kayıtlı olduğu sicil : İstanbul Ticaret Sicil Memurluğu

Sicil No : 151415

Mersis No : 2953-9497-3752-4526

2. Topluluğun Faaliyet Gösterdiği Sektör

Şişecam Topluluğu’nun düzcam alanında faaliyet gösteren ana şirketi Trakya Cam Sanayii A.Ş., üretim kapasitesi itibarıyla sektöründe dünyada 5’inci, Avrupa’da ise 1’inci sırada yer almaktadır. Trakya Cam San. A.Ş., faaliyetlerini mimari camlar (düzcam, buzlu cam, ayna, lamine cam, kaplamalı cam, güneş enerjisi camları ve beyaz eşya camları) ve otomotiv camları (otocam ve enkapsüle camları) olmak üzere iki ana işkolunda sürdürmektedir.

1981 yılında devreye aldığı tesisle Doğu Avrupa, Balkanlar, Orta Doğu ve Kuzey Afrika ekseninde, modern float teknolojisi ile üretim yapan ilk firma olmuştur. Şirket, sektöründe birçok ilke imza atmış ve hem Türkiye’de hem de bölgede düzcam sanayisinin gelişmesine öncülük etmiştir.

1980’li yıllarda düzcamda önemli kalite ve kapasite artışları gerçekleştiren ve ihracat yoluyla dünya pazarlarına giren Trakya Cam San. A.Ş., 2000’li yılların ikinci yarısından itibaren yurt dışında da faaliyet göstermeye başlamıştır. 2006 yılında Bulgaristan’daki düzcam fabrikasını devreye alan Trakya Cam San. A.Ş., 2009 yılında Mısır’da düzcam, 2010 yılında Bulgaristan’da otomotiv camları, 2013 yılında Bulgaristan’da lamine ve kaplamalı tesisleri ve 2014 yılında Rusya’da düzcam fabrikasını devreye almıştır.

2013 yılında Hindistan’da HNG Float Glass Limited (yeni ismiyle Sisecam Flat Glass India Private Limited) firmasına ortak olan ve büyümesini Avrupa’da Richard Fritz Holding GmbH firmasını satın alarak sürdüren Trakya Cam San. A.Ş., 2015 yılında Rusya’da ve Romanya’da da iki yeni otomotiv camları tesisini devreye almıştır. Şirket, 2016 yılında ise İtalya’da faaliyet gösteren Sangalli Vetro Porto Nogaro S.p.A. firmasının varlıklarının satın alma işlemini tamamlayarak 220 bin ton/yıl kapasiteli bir float hattı ve bir lamine hattı ile İtalya’da üretime başlamıştır.

Müşteri ihtiyaç ve beklentileri ışığında sürekli gelişime odaklanan Trakya Cam San. A.Ş., toplam konsolide satışlar içerisinde %35 paya ulaşan otomotiv ve enkapsüle camları için yapılandırma faaliyetlerine hız vererek 2016 yılında Türkiye’deki faaliyetlerini yeni kurulan Şişecam Otomotiv A.Ş., yurt dışındaki faaliyetlerini ise Trakya Investment B.V. altında toplayarak operasyonel ve organizasyonel sinerji sağlamıştır.

2018 yılında, Sangalli Grubu’nun Monte Sant’Angelo’da yer alan tesislerinin satın alma işlemi tamamlanmıştır. İtalya’nın güney bölgesinde yer alan tesiste, 190 bin ton/yıl kapasiteli bir float hattı, 4 milyon metrekare/yıl kapasiteli lamine hattı, 4 milyon metrekare/yıl kapasiteli kaplama hattı ve 1,5 milyon metrekare/yıl kapasiteli satine hattı mevcuttur.

Şirket, 2018 yılında Hindistan’da 2013 yılından bu yana %50 ortak olduğu düzcam üreticisi iştiraki Sisecam Flat Glass India Private Limited şirketinin %50 payını da satın alarak şirketin %100 hissesinin sahibi olmuştur.

Toplam 13 float hattı, 4 otomotiv camı ve 4 enkapsülasyon tesisi ile üretim yapmakta olan Trakya Cam San. A.Ş., 10 farklı ülkedeki tesisleri, ortaklıkları ve genişleyen ürün yelpazesıyla inşaat, otomotiv, güneş enerjisi ve beyaz eşya sektörlerine girdi vermektedir. Şirket, “güçlü markaları ile hızlı büyüyen yenilikçi ve global bir düzcam şirketi olma” vizyonu çerçevesinde faaliyetlerini sürdürmektedir. 30 Haziran 2019 tarihi itibarıyla konsolidasyona dahil edilen şirketlerin faaliyet konuları ve faaliyet gösterdiği ülkeler aşağıda verilmiştir:

Bağlı Ortaklıklar	Faaliyet Konusu	Kayıtlı Olduğu Ülke
Trakya Yenişehir Cam Sanayii A.Ş.	Düzcam, kaplamalı cam ve lamine cam üretimi ve satışı	Türkiye
Trakya Polatlı Cam Sanayii A.Ş.	Düzcam ve lamine cam üretimi ve satışı	Türkiye
Şişecam Otomotiv A.Ş.	Otomotiv camı üretimi ve satışı	Türkiye
Trakya Investment B.V.	Finansman ve yatırım	Hollanda
TRSG Glass Holding B.V.	Finansman ve yatırım	Hollanda
Sisecam Flat Glass Holding B.V.	Finansman ve yatırım	Hollanda
Trakya Glass Bulgaria EAD	Düzcam, ayna, lamine ve kaplamalı camlar üretim ve satışı	Bulgaristan
Sisecam Automotive Bulgaria EAD	Otocam ve beyaz eşya üretim ve satışı	Bulgaristan
Glasscorp S.A	Otomotiv camı üretimi ve satışı	Romanya
Trakya Glass Rus AO	Düzcam ve ayna üretimi ve satışı	Rusya
Automotive Glass Alliance Rus AO	Otomotiv camı üretimi ve satışı	Rusya
Trakya Glass Rus Trading OOO	İthalat ve satış hizmetleri	Rusya
Automotive Glass Alliance Rus Trading OOO	İthalat ve satış hizmetleri	Rusya
Sisecam Flat Glass Italy S.R.L.	Düzcam ve lamine cam üretimi ve satışı	İtalya
Richard Fritz Holding GmbH	Ticari faaliyet	Almanya
Richard Fritz Prototype + Spare Parts GmbH	Cam enkapsülasyonu, üretimi ve satışı	Almanya
Richard Fritz Spol, S.R.O.	Cam enkapsülasyonu, üretimi ve satışı , plastik işleme	Slovakya
Richard Fritz Kft	Cam enkapsülasyonu, üretimi ve satışı	Macaristan
Sisecam Flat Glass India Private Limited(*)	Düzcam ve ayna üretimi ve satışı	Hindistan
Sisecam Flat Glass South Italy S.R.L	Düzcam, kaplamalı cam ve lamine üretimi ve satışı	İtalya
İştirakler	Faaliyet Konusu	Kayıtlı Olduğu Ülke
Çayırova Cam San. A.Ş.	Ticari faaliyet	Türkiye
Camiş Elektrik Üretim A.Ş.	Elektrik üretimi ve satışı	Türkiye
Saint Gobain Glass Egypt S.A.E	Düzcam üretimi ve satışı	Mısır
Saint Gobain Egypt Trade LLC	Ticari faaliyet	Mısır
Saint Gobain Mirrors Egypt S.A.E	Ayna üretimi ve satışı	Mısır

(*)Sisecam Flat Glass India Limited şirketinin ismi, şirket türü değişikliği nedeniyle 13.06.2019 tarihinde Sisecam Flat Glass India Private Limited olarak değiştirilmiştir.

3. Şirketin Sermaye ve Ortaklık Yapısı

Şirketimizin ortaklık yapısı aşağıdaki şekilde olup, şirketimizin ortakları arasında gerçek kişi nihai hâkim pay sahibi bulunmamaktadır.

Ortaklar	Pay Tutarı (bin TL)	Pay Oranı (%)
T. Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş.	868.129	69,45
Halka açık	381.871	30,55
TOPLAM	1.250.000	100,00

Şirket kayıtlı sermaye tavanı 3.000.000.000 TL'dir.

4. Yönetim Kurulu ve Komitelerde Görev Alan Üyeler

Yönetim Kurulu

Adı Soyadı	Görevi
Prof. Dr. Ahmet Kırman	Yönetim Kurulu Başkanı
Dr. Reha Akçakaya	Yönetim Kurulu Başkan Vekili
Zeynep Hansu Uçar	Üye
Hüseyin Burak Dağlı	Üye
Diñç Kızıldemir	Bağımsız Üye
İlhan İl	Bağımsız Üye

(*) Belirtilen üyeler denetimden sorumlu komiteyi,

(**) Belirtilen üyeler kurumsal yönetim komitesini,

(***) Belirtilen üyeler riskin erken saptanması komitesini

oluşturmaktadır. Sayın Diñç Kızıldemir yukarıda belirtilen üç komitenin de başkanlığını yürütmektedir. Ayrıca, yönetim kurulu üyesi olmayan Sayın Kemal Tansu Akalın Kurumsal Yönetim Komitesi üyesi olarak seçilmiştir.

Yönetim Kurulu üyeleri 7 Mart 2019 tarihli Ortaklar Olağan Genel Kurul Toplantısında 2020 Yılında yapılacak 2019 Yılı Ortaklar Olağan Genel Kurul toplantı tarihine kadar bir (1) yıl görev yapmak üzere seçilmiş olup, 22 Mart 2019 tarihinde tescil edilmiş ve 28 Mart 2019 tarihinde 9797 sayılı Ticaret Sicil Gazetesi'nde de ilan edilmiştir.

Yönetim Kurulunu Oluşturan Komiteler

Sermaye Piyasası Kurulu'na yayınlanan Seri: II, No 17.1 sayılı Kurumsal Yönetim Tebliği hükümleri doğrultusunda Yönetim Kurulunda oluşturulan komiteler ve komitede görev alan üyeler aşağıda sunulmuştur.

a) Denetimden Sorumlu Komite;

- Dinç Kızıldemir (Başkan)
- İlhan İl (Üye)

b) Kurumsal Yönetim Komitesi;

- Dinç Kızıldemir (Başkan)
- İlhan İl (Üye)
- Zeynep Hansu Uçar (Üye)
- Hüseyin Burak Dağlı (Üye)
- Kemal Tansu Akalın (Üye)

c) Riskin Erken Saptanması Komitesi;

- Dinç Kızıldemir (Başkan)
- İlhan İl (Üye)
- Zeynep Hansu Uçar (Üye)

Yönetim Kurulu Üyelerinin Yetki ve Sınırı

Yönetim Kurulu Başkanı ve Üyeleri Türk Ticaret Kanunu'nun ilgili maddeleri ve Şirket Esas Sözleşmesi'nin 11. maddesinde belirtilen yetkilere haizdir.

5. Üst Düzey Yöneticiler

Adı ve Soyadı	Unvanı
Dr. Reha Akçakaya	Düzcem Grup Başkanı
Gökhan Atikhan	Temel Camlar Üretim Başkan Yardımcısı
Ebru Şapoğlu	Pazarlama ve Satış Başkan Yardımcısı
Anıl Karaca	Şişecam Otomotiv Genel Müdürü
Serkan Şahin	Geliştirme Direktörü
Bülent Aydın	Stratejik Planlama Direktörü
H. Burak Dağlı	Mali İşler Direktörü
Arda Eroğlu	Tedarik Zinciri Direktörü
Hakan Özdamar	Kalite ve Çevre Direktörü
Dikmen Ünal Ünlü	İnsan Kaynakları Direktörü
Erkan İlkılıç	Şişecam Otomotiv Operasyonlar Direktörü
Gürcan Gürçay	Şişecam Otomotiv Pazarlama ve Satış Direktörü
Serim Ertuğ	Şişecam Otomotiv Kalite Direktörü
Erwin Butsch	Richard Fritz Holding Araştırma ve Geliştirme Direktörü
Kaan Ertaş	Trakya Lüleburgaz Fabrika Müdürü
Güral Savaşürk	Mersin Fabrika Müdürü
Tolga Güven	Trakya Yenişehir Fabrika Müdürü
Emrah Can	Trakya Polatlı Fabrika Müdürü
Zeki Budak	Trakya Glass Bulgaria Fabrika Müdürü
Beytullah Şahin	Sisecam Flat Glass Italy Genel Müdürü
Kailash Chandra Jain	Sisecam Flat Glass India Genel Müdürü
Gültekin Şimşek	Trakya Glass Rus Genel Müdürü
Onur Akdağlı	Glasscorp Genel Müdürü
Barış Kuru	Automotive Glass Alliance Rus Genel Müdürü
Muhsin Miroğlu	Sisecam Automotive Bulgaria Fabrika Müdürü
Acar Çetintaş	Richard Fritz Holding Genel Müdürü

6. İşletmenin Performansını Güçlendirmek İçin Uyguladığı Yatırım Politikası

Üretim kapasitesi itibarıyla kendi sektöründe dünyada 5. ve Avrupa’da 1. sırada yer alan Şişecam Düzcamları, bu konumunu daha yüksek değer üreten bir şekilde sürdürebilmek ve kendi liginde üst sıralara konumlanmak amacıyla uzmanlaşma, faaliyetlerin mükemmelleştirilmesi gibi yapısal unsurların yanı sıra “organik” ve “inorganik” büyümeyi önceliklendirmektedir.

Trakya Cam Sanayii A.Ş.’nin bütün faaliyetleri küresel ölçekler, standartlar ve gereklerle yönetilmektedir. Grubun hem bugün, hem de gelecekteki güçlü varoluşunun güvencesini oluşturan bu yaklaşım, yatırım politikalarının da temel belirleyicisidir. Sürdürülebilir büyüme ve yüksek performansa dayalı yatırım politikalarının ana unsurları şöylece özetlenebilir:

- Sermayeye en iyi getiriyi sağlamak üzere, yatırımlarını uzmanlaştığı ve başarısını kanıtladığı **mevcut faaliyet alanlarına** yönlendirmek ve odaklamak,
- Rekabet gücünü kısa vadede etkin bir şekilde pekiştirmesi nedeniyle verimlilik ve maliyet tasarrufunu arttıracak yatırımları önceliklendirmek,
- Rekabet gücünü üst düzeyde tutmak üzere, daima en ileri üretim teknolojilerini kullanmak, **Ar-Ge**’ye olan odaklılığı sürdürerek yeni ürünler geliştirmek ve bu yolla faaliyetlerini daha verimli kılmak,
- Sürdürülebilir büyüme sağlamak ve ölçek ekonomilerini geliştirmek üzere, bölge genelinde **yeni üretim odakları** oluşturmak, faaliyetlerini daha da genişletmek ve yüksek pazar paylarına ulaşmak,
- **Yenilikçiliği** değer üretmenin ve gelir artışının ana eksenlerinden biri haline getirmek, küresel cam pazarında oluşan **yeni alanlarda** yüksek yeteneklerle konumlanmak için entelektüel sermaye birikimini çoğaltmak, yeni alan arayışlarında mevcut uzmanlıklarımızla olan ilişkisini öncelikle gözetmek,
- Bölgesel hakimiyeti konjonktürün getirdiği fırsatları da değerlendirerek pekiştirmek üzere **şirket satın alma, ortak girişim** ve diğer **işbirliği** olanaklarını değerlendirmek,
- Ana faaliyet sahalarımızda mevcut var oluşumuzun içerdiği deneyim ve kazanımları, ekonomik bir değer içermek koşuluyla **yeni coğrafyalardaki** projelere yönlendirmek,
- Topluma ve yaşama karşı sorumluluğun bir gereği olarak **çevre duyarlılığını** önemle gözetmek,
- Faaliyet gösterdiği alanların en iyisi olmak üzere **örgütsel iyileşmeye** yönelik projelere yeterli kaynağı öncelikle ayırmak,

- Giderek büyüyen varlıkları, yükselen cam ve kimya sektörüne odaklanmış kaynak tahsisini daha iyi yönetmek için “süreçleri” sürekli olarak sorgulamak, **daha etkin süreç dizini** oluşturmaya yönelik projeleri desteklemek,
- Daha rasyonel ve kârlı bir holding yapısı oluşturmak üzere “**iş alanları portföyünü**” rafine ve optimize etmek, düşük performans gösteren faaliyetlere büyüme yatırımları yoluyla kaynak tahsis etmemek,
- Tüm sabit sermaye yatırımlarının gereksindiği **kaynak tahsisini**, konsolide kârı maksimum kılacak merkezi bir yaklaşımla sağlamak.

Yukarıda tariflenen yatırım politikası çerçevesinde Grup, Ocak-Haziran 2019 döneminde gerçekleştirdiği yatırım harcamaları 385 Milyon TL’ye ulaşmıştır.

7. Sektörel Gelişmeler ve Faaliyetler İle İlgili Bilgiler

Dünya Ekonomisi

Küresel ekonomi, 2019 yılının ilk çeyreğinde Gelişmiş ülkeler öncülüğünde tahminlerin üzerinde bir performans sergilemiştir. Gelişmiş ülkelerde büyüme oranları genel olarak beklentilerin üzerinde olsa da, büyümenin kompozisyonu ve coğrafi dağılımı kırılganlıkların yüksek; büyümenin sürdürülebilir olmadığına işaret etmektedir. Buna paralel olarak, Gelişmiş ekonomilerde yılın ikinci çeyreğine ilişkin öncü göstergelerde performans zayıflamakta ve küresel ekonomide durgunluk devam etmektedir.

2019’un ikinci çeyreğinde gittikçe artan korumacı ticaret önemleri, ABD ve Çin arasında süren ticaret anlaşmazlıklarının uzaması, Çin ekonomisinin büyümedeki ivme kaybı, Euro Bölgesi’ndeki politik belirsizliklerin sürmesi, Brexit sürecindeki devam eden belirsizlik, Gelişmekte olan ülkelere yönelik sermaye akımlarındaki dalgalı/azalan seyir ve jeopolitik riskler başat konular olarak öne çıkmıştır. Bu çerçevede, küresel ekonomik aktivite üzerindeki mevcut aşağı yönlü riskler devam etmektedir. Ayrıca, küresel ekonomiye ilişkin risklerin arttığı konjonktürde merkez bankaları ekonomiyi destekleyici yönde politikalar izleme eğilimine girmişlerdir.

WB, GDP	2018	2019	2020
Dünya	% 3	% 2,9 → % 2,6	% 2,8 → % 2,7
GÜ	% 2,1	% 2 → % 1,7	% 1,6 → % 1,5
GOÜ	% 4,3	% 4,3 → % 4	% 4,6
ABD	% 2,9	% 2,5	% 1,7
Euro Bölgesi	% 1,8	% 1,6 → % 1,2	% 1,5 → % 1,4
Rusya	% 2,3	% 1,5 → % 1,2	% 1,8
Türkiye	% 2,6	% 1,6 → % -1	% 3
Çin	% 6,6	% 6,2	% 6,2 → % 6,1
Mısır	% 5,3	% 5,6 → % 5,5	% 5,8
Hindistan	% 7,2	% 7,5	% 7,5
Japonya	% 0,8	% 0,9 → % 0,8	% 0,7
Ticaret Hacmi	% 4,1	% 2,7 → % 2,6	% 3,5 → % 3

ABD ile Çin arasındaki ticaret savaşına ilişkin gelişmeler küresel piyasaların başlıca gündem maddesi olmaya devam etmektedir. Son olarak, ABD ve Çin devlet başkanlarının G-20 zirvesinde gerçekleştirdikleri görüşmede ticaret müzakerelerinin devam etmesi yönünde uzlaşmaya varması, ticaret savaşını endişelerini hafifleterek piyasaları olumlu etkilemiştir.

2019 yılının ikinci çeyreğinde uluslararası kuruluşlar artan risklere işaret ederek küresel ekonomik büyüme beklentilerinde aşağı yönlü revizyon yapmıştır. Bu ortamda gelişmekte olan ekonomilere yönelik sermaye akımları azalırken borçlanma maliyetleri artmaktadır. Kur ve petrol fiyatlarındaki dalgalı yükselen seyir, gelişmekte olan ülkelerdeki döviz borçluluğunu artırmış; döviz kuru riskini azaltmak bu ülkeler açısından öncelik haline gelmiştir.

Dünya Bankası, Haziran 2019’da “Artan Gerilimler, Azalan Yatırımlar” başlığı ile yayımladığı Küresel Ekonomik Beklentiler raporunda, ticaret savaşlarının etkisini artırması, gelişmekte olan ülkelerdeki olası finansal dalgalanmalar ve Gelişmiş ülkelerde büyümenin sert şekilde yavaşlama ihtimalini büyümenin önündeki risk faktörleri olarak göstererek ekonomik büyüme tahminlerini düşürmüştür.

Küresel ekonomiye ilişkin endişeler ve ABD ile Çin arasındaki ticaret savaşı geriliminin son dönemde artması talep yönlü endişeleri tetikleyerek petrol fiyatlarını aşağı çekerken, Venezuela ve Orta Doğu’da artan jeopolitik siyasi riskler fiyatlar üzerinde yukarı yönlü baskı yaratmıştır. OPEC ve Rusya başta olmak üzere OPEC dışı bazı ülkelerin petrol üretimini azaltma kararının Mart 2020’ye kadar uzatıldığı açıklamasının fiyatlardaki düşüşü sınırlandırması beklenmektedir.

ABD Ekonomisi

ABD ekonomisi yılın ilk çeyreğinde geçen yılın aynı dönemine (gyad) göre % 3,2 ile beklentiler paralelinde büyümüştür. Büyümede, dış ticaretteki olumlu performans, stok artışları ve ithalattaki düşüş etkili olmuştur. Tüketim harcamaları ise küresel krizden bu yana ABD büyümesine en düşük katkılarından birini sağlamıştır. Yılın ikinci çeyreğine ilişkin açıklanan öncü göstergeler ekonomik aktivitenin yavaşladığına işaret etmektedir. Ticaret savaşı ve küresel ekonomik büyümedeki yavaşlamanın ABD ekonomisine etkisi de hissedilmeye başlamıştır. Ayrıca, imalat sanayi PMI endeksi imalat sanayiindeki zayıf seyri desteklemektedir.

FED, 2019 ve 2020 yıllarına ilişkin işsizlik oranı tahminlerinde (sırasıyla % 3,7’den % 3,6’ya ve % 3,8’den % 3,7’ye) ve yıllık enflasyon beklentilerinde (% 1,8’den % 1,5 ve % 2’den % 1,9’a) aşağı yönlü revizyonlar yapmıştır. Fed’in, düşük seviyelerde seyreden işsizlik oranı için yaptığı tahminleri aşağı çekmesi istihdamın enflasyon yaratmakta yetersiz kalmaya devam edeceği yorumlarını desteklemektedir. Bu durumda, FED’in yılsonundan önce faiz indirimine gideceği yönündeki beklentiler güçlenmektedir. ABD Başkanı Trump da, faizlerin düşürülmesi yönünde FED Başkanı Jerome Powell’a yönelik sert eleştirilerini sürdürmektedir. Son dönemde FED’den gelen açıklamalar da enflasyondaki düşüşün tahmin edilenden daha kalıcı olabileceği ve buna bağlı olarak para politikasının ilerleyen aylarda gevşetilebileceği görüşünü desteklemektedir. Ticaret savaşının etkilerini hafifletmek ve yıllık %2 hedefine ulaşamayan enflasyonu yükseltmek için faizlerin düşürülmesi gerektiğine yönelik beklentiler ABD Dolarının son dönemde küresel piyasalarda baskı altında kalmasına neden olmaktadır.

Yılın ikinci çeyreğinde, 3 Kasım 2020 yılında yapılacak ABD Başkanlık seçimlerinde ikinci dönem başkanlık için yeniden yarışacağını ilan eden ABD Başkanı Trump, seçim kampanyasını başlatmıştır. Trump, NATO’dan çıkmayı düşünmek de dâhil birçok uluslararası kurumla sorunlar yaşamış ve Kuzey Amerika Serbest Ticaret Anlaşması (NAFTA), Paris İklim Anlaşması, Transatlantik Ticaret ve Yatırım Ortaklığı Anlaşması (TTIP) ve İran’la nükleer anlaşmadan tek taraflı olarak çekilmiştir. Trump, getirdiği ek vergi, yaptırım ve ticari partnerlerinden gelen misillemelerle küresel büyümeye ilişkin risklerin derinleşmesine neden olmuştur. Ancak, Trump’ın G20 zirvesinde Çin Devlet Başkanı Jinping ile görüşmesinin ardından ticaret müzakerelerinin yeniden başlayacağını ve ek gümrük vergilerinin devreye girmeyeceğini açıklaması küresel piyasaları olumlu etkilemiştir.

Avrupa Ekonomisi

Avrupa ekonomilerinin genelinde 2019'un ilk çeyreğinde, geçtiğimiz yılın ikinci yarısına kıyasla toparlanma gözlenmiştir. Önceki çeyrekte % 0,2 büyüyen Euro Bölgesi, yılın ilk çeyreğinde % 0,4 ile tahminlerin üzerinde büyümüştür. Bu dönemde İtalya ekonomisi resesyondan çıkmış, Almanya ekonomisi ise geçtiğimiz yılın ikinci yarısında yaşadığı zayıf performansını geride bırakarak yılın ilk çeyreğinde % 0,4 büyümüştür. 2018'in son çeyreğinde çeyreklik bazda % 0,2 oranında büyüyen İngiltere ekonomisi bu yılın ilk çeyreğinde % 0,5 büyümüştür.

Yılın ikinci çeyreğine ilişkin Euro Bölgesi öncü göstergeleri ve enflasyon rakamları ise iç talebe ilişkin olumsuz bir görünüm sergilemektedir. İmalat PMI eşik değerinin altında kalmaya devam ederek sektördeki daralmanın sürdüğünü göstermektedir. Ancak, işgücü piyasasında görülen iyileşme trendi devam etmektedir.

2019 yılının ikinci çeyreğinde de faiz artırımını yapmayan Avrupa Merkez Bankası (ECB), 2020 yılının ikinci yarısına kadar enflasyon hedefi olan % 2 doğrultusunda, gerektiği sürece faizin mevcut seviyelerde kalacağını açıklamıştır. ECB, Euro Bölgesi ekonomik görünümünde iyileşme olmaması ve enflasyonun hedeflenen seviyeye sürdürülebilir şekilde yükselmemesi durumunda ilave parasal teşviklerin gerekli olabileceğini de açıklamıştır.

Avrupa Parlamentosu (AP) seçimlerinde, merkezde konumlanan siyasi gruplar Avrupa genelinde oy kaybederken liberaller, yeşiller ve aşırı sağ eğilimli kesimler parlamentodaki varlıklarını artırmıştır. AP seçimleri sonrası siyasi belirsizliklerin arttığı görülmektedir. İngiltere'nin Brexit sürecinde ise, Avrupa Birliği ile uzatmalı olarak belirlenen ayrılma tarihinin 31 Ekim olarak tekrar belirlenmesi ve İngiltere başbakanı Theresa May'in istifası Avrupa'daki belirsizlikleri artırmaktadır.

Asya Ekonomisi

2018 yılında % 6,6'lık artışla 13,4 Trilyon ABD Doları büyüklüğe ulaşan Çin ekonomisi, 2019'un ilk çeyreğinde gyad göre % 6,4 büyümüştür. Yıllık büyüme oranı bu dönemde beklentilerin üzerinde olmasına karşın 2009'dan bu yana en düşük seviyelerdeki seyrini sürdürmüştür. Çeyreklik bazda incelendiğinde ise ekonomideki ivme kaybının 2018 yılının üçüncü çeyreğinden bu yana devam ettiği görülmektedir. Ekonomik aktivitedeki yavaşlamanın ve ticaret savaşına yönelik gelişmelerin uluslararası kuruluşların büyüme öngörülerine de yansıdığı görülmektedir. IMF, Çin'e yönelik büyüme tahminlerini 2019 ve 2020 yılları için 0,1 puan indirerek sırasıyla % 6,3 ve % 6,1 seviyesine indirmiştir. Dünya Bankası ise 2019 yılı büyüme tahminini % 6,2 olarak tutarken; 2020 için büyüme tahminini 0,1 puan düşürerek % 6,1 olarak açıklamıştır.

Yılın ilk çeyreğinde ticaret görüşmelerinde zaman zaman kaydedilen olumlu gelişmeler paralelinde Çin'de finansal piyasalar toparlanma eğilimi sergilemiştir. Yılın ikinci çeyreğinde ise bu trendin tersine döndüğü görülmüştür. ABD, Çin'den ithal ettiği 200 Milyar ABD Dolarlık ürüne uygulanan % 10'luk gümrük vergisinin % 25'e çıkarıldığını duyurmuş; bu hamleye karşılık olarak Çin de ABD'den ithal ettiği 60 Milyar ABD Dolarlık ürün için gümrük vergilerini artıracağını açıklamıştır. ABD'nin Çinli teknoloji şirketi Huawei'yi kara listeye alması ve Çin'in dünyadaki rezervlerin yaklaşık % 40'ına sahip olduğu nadir elementlerin ihracatına sınırlama getireceği haberleri de gerginliği artırmıştır. Ancak, G20 zirvesinde ABD Başkanı Donald Trump ve Çin Devlet Başkanı Jinping görüşmesinin ardından ticaret müzakerelerinin yeniden başlayacağı ve ek gümrük vergilerinin devreye girmeyeceğinin açıklanması sonrası Çin finansal piyasalarında da toparlanma beklenmektedir.

Çin'de açıklanan veriler ekonomik aktivitedeki yavaşlamanın 2019'un ikinci çeyreğinde de sürdüğüne işaret etmektedir. Çin'de imalat PMI verisi Haziran'da 49,4 seviyesine inerek imalat sanayiinde daralmaya işaret etmiştir. Ülkede Mayıs ayında sanayi üretimi yıllık bazda % 5 ile 17 yılı aşkın bir sürenin en zayıf artışını kaydetmiştir. Perakende satışlar ise aynı dönemde tahminleri aşmasına karşın bu durumun ekonomik faaliyetteki toparlanmadan ziyade yüksek enflasyondan kaynaklandığı görülmektedir. Tüketici enflasyonu gıda fiyatlarındaki artışa bağlı olarak Mayıs ayında yıllık bazda %2,7 ile Şubat 2018'den bu yana en hızlı artışını kaydetmiştir. Yaşanan ekonomik faaliyetteki gerilemeler nedeniyle zorunlu karşılıklarda indirim kararı alan Çin Merkez Bankası da para politikası uygulama raporunda daha fazla parasal genişleme sinyali vermiştir.

Yüksek ihracata bağımlılığı nedeniyle küresel ekonomideki yavaşlamalardan etkilenen Japonya ekonomisi yılın ilk çeyreğinde gyad göre % 0,9 büyümüştür. İthalattaki düşüş çeyreklik büyümeyi yukarı çeken en önemli faktör olmuştur. Yılın ikinci çeyreğine ilişkin öncü göstergeler ise karışık bir görünüm sunmaktadır. Son dönemde sanayi üretimi hızlı bir artış kaydederken, imalat PMI verisi eşik değer olan 50'nin altında gerçekleşerek sektördeki yavaşlamanın sürdüğüne işaret etmektedir. Ülkenin önemli ticari ortağı olan Çin ekonomisindeki ivme kaybı ekonomideki risklerin varlığını sürdürmektedir.

Gelişmekte olan ülkeler arasında pozitif ayrıışan Hindistan ekonomisine ilişkin büyüme beklentileri devam etmektedir. Ancak ABD'nin, Hindistan'ı Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi (GTS) programından çıkarması ve Hindistan'ın buna karşılık olarak ABD'ye ek gümrük vergisi getirmesi iki ülke arasında gerginliğe neden olmuştur. ABD, programdan son yıllarda en fazla faydalanan ülkelerin başında gelen Hindistan'a, İran'dan petrol ithalatını durdurulmaması halinde yaptırımlar uygulayacağını da belirtmiştir. Hindistan parlamento seçimlerini ise oylarını artırarak mevcut başbakan Modi, önümüzdeki 5 yıl için kazanarak tekrar seçilmiştir.

Rusya Ekonomisi

Petrol fiyatlarındaki düşük seyir ve Ukrayna krizinden dolayı batılı devletlerin yaptırımları ile resesyona giren Rusya ekonomisi, 2017 yılında yeniden büyümeye başlamış ve uygulanan etkin para politikası ile yeniden toparlanmıştır. 2018 yılında % 2,3 ile son altı yılın en yüksek büyümesini gösteren ekonomi, 2019 yılının ilk çeyreğinde ise % 0,5 büyümüştür. KDV oranlarındaki artışın, beklentilerin altında kalan büyümeyi, iç tüketim ve perakende sektörünü olumsuz etkilediği düşünülmektedir (KDV oranları 1 Ocak 2019'da % 18'den % 20'ye çıkarılmıştı).

Ekonominin orta vadede büyüme potansiyeli halen % 2 seviyesinin altındadır. Ancak Cumhurbaşkanı Putin'in 17 yılın ardından, Mayıs 2018'de yeniden seçilmesi ile süren siyasi istikrar ekonomiye daha fazla odaklanılma fırsatı yaratmaktadır. Yılın ilk yarısında öncü göstergelere göre, ekonomik aktivitenin yavaşlamasından dolayı Rusya Merkez Bankası, Ekonomik Kalkınma Bakanlığı ve birçok uluslararası kurum da 2019 yılı büyümesini %1 - %1,5 aralığında öngörmektedir.

Küresel ekonomi ve ticaretteki yavaşlama, ihracat artışını baskılamakta, yatırım ve iç tüketim faaliyetleri ekonomik büyümeye sınırlı katkı sağlamaktadır. Kış dönemindeki hava şartları nedeniyle ülke içinde yakıt ihtiyacının azalması, doğalgaz ihracatındaki düşüş ve savunma sanayi satışlarının azalması da ekonomiyi frenleyen etkenler arasında yer almaktadır. Bu nedenle hedeflenen % 3 seviyesinin üstündeki büyüme için üretim verimliliği, altyapı, ihracatın geliştirilmesi vb. yapısal reformların hızlanması önem taşımaktadır.

Beklentilerin altında büyüyen ekonomide, enflasyon istikrarlı seyretmektedir. Enflasyon Mayıs ayında % 5,1 gerçekleşmiştir. Rusya Merkez Bankası (MB) da Haziran 2019 toplantısında politika faiz oranını da % 7,5'e (25bp) indirmiştir. Beklentiler tüketici talebinin ve iş gücü piyasa koşullarının enflasyon üzerinde baskı oluşturmaması yönünde olduğundan, MB'nın enflasyon beklentisi de % 4-5 arasındadır. Beklentiler 2019'da iki kere daha faiz indiriminin yapılması yönündeyken, 2020 yılında faiz oranının, nötr seviye kabul edilen % 6-7 aralığına çekilebilmesi öngörülmektedir.

Özetle, toparlanan enflasyon ve ılımlı iç talep ile beklentilerin altında büyüyen Rusya ekonomisinde, risklerin daha çok jeopolitik kaynaklı olmaya devam edeceği görülmektedir. Ülke ekonomisi düşük rekabet gücün ve yatırım harcamaları yüksek, hammadde bağımlılığı yüksek ve yaşlanmakta olan nüfus gibi birçok zorlukla karşı karşıya kalırken, reform beklentileri de artmaktadır.

Türkiye Ekonomisi

2018 yılına güçlü başlayan Türkiye ekonomisinde, yakalanan olumlu seyir uzun sürmemiştir. 2018 ilk yarısında mali teşviklere rağmen ivme kaybeden ekonomide reel ve finansal sektör göstergelerinde şiddetli düşüşler yaşamıştır. Türk Lirası'ndaki sert değer kaybı, enflasyon ve faiz düzeylerinde rekor artışlara neden olmuştur. 2018 yılında % 2,6 ile uzun dönemli performansının altında büyüyen ekonomi, 2019 yılının ilk çeyreğinde % 2,6 daralmıştır. TL'deki zayıf seyrin de etkisiyle ihracat hacmi büyümeyi desteklerken, yatırım harcamaları azalmış, iç talep yavaşlamıştır.

Ekonomideki öncü göstergeler de kısa vadede olumlu sinyaller vermemektedir. Sanayi üretimi endeksi Nisan ayında % 4 gerilerken, imalat PMI halen Nisan 2018'den bu yana 50 eşik seviyesinin altında seyretmektedir. Büyümenin lokomotiflerinden olan inşaat ve otomotiv sektörlerindeki yavaşlama da büyüyememe sorununa işaret etmektedir.

Bu dönemde yılın ikinci yarısına başlarken iç siyasette tekrarlanan seçimler, dış siyasette Rusya ve ABD arasında kalma vb konuların sürmesi, ABD - Çin ticaret anlaşmazlığı ile küresel büyüme endişelerinin artması risk algısını artırmıştır. Mayıs ayında Türkiye'nin 5 yıl vadeli CDS primi 500 baz puan ile Eylül 2018'den beri en yüksek seviyesini görmüştür.

Artan ekonomik ve finansal belirsizlikler nedeniyle 2019 yılında birçok kuruluş da ekonomide küçülme beklediğini açıklamıştır. Kredi derecelendirme kuruluşu Moody's Türkiye'nin kredi notunu Ba3'ten B1'e indirmiş, görünümünü ise negatif olarak açıklamıştır.

IMF Nisan 2019 Dünya Ekonomik Görünüm Raporu'nda Türkiye'nin büyüme tahminlerini 2019 için % 0,4'den -% 2,5'e, 2020 için % 2,6'dan % 2,5'e düşürmüştür. Dünya Bankası da 2019 yılındaki Türkiye büyüme tahminini % 1,6'dan -% 1'e indirmiştir. Özetle 2018'de yaşanan finansal, bölgesel ve siyasi risklerin azalsa da devam edeceği öngörülmektedir. Kuruluşlara göre Türkiye, makroekonomik dengesizliklerin azaltılması için sıkılaştırmacı politikaya ve kapsamlı reformlara ihtiyaç duymaktadır.

Enflasyon artan gıda fiyatları ve değer kaybeden TL'nin etkisi ile bir miktar ivme kaybetse de yüksek seyir halen sürmektedir. Ekim 2018'de %25,24 seviyelerine kadar yükselen enflasyon, Haziran 2019'da % 15,7 seviyelerine gelmiştir. G20 zirvesi sonrası OPEC'in üretim kısıntılarını 9 ay daha uzatma kararı almasının, petrol fiyatlarını ve yüksek enflasyonu desteklemesi beklenirken, TCMB'nin beklentileri aşan bir ölçüde faiz indirimine gitmesi yakın vadede riskleri de artırmaktadır. Bu nedenle yılın son aylarında baz etkisi, enflasyonu kontrol etmek bir avantaj sağlarken, beklenen yapısal reformların hayata geçirilmesi kritik öneme sahiptir.

Döviz kurundaki artışın ve ekonomik faaliyetteki ivme kaybının sonucu olarak dış ticaret açığında ve cari açıda iyileşme gözlenmiştir. Cari açığındaki daralma ekonomideki dengelenme paralelinde Mayıs ayında devam etmiş ve 12 aylık kümülatif cari açık 2.4 Milyon ABD Doları ile Ocak 2004'ten bu yana en düşük seviyeye ulaşmıştır. Dış ticaret açığındaki daralma, bu gerilemede etkili olmuştur. Ekonomideki ivme kaybı ve düşük iç talep etkisi ile ithalat hacmindeki düşüşün sürmesi beklenmektedir.

Özetle, ticaret dengelerinin sürekli gündemde olduğu, küresel ekonominin ılımlı yavaşladığı konjonktürde, dış ilişkilerin doğru yönetilmesi önemlidir. F35 uçakları ve S400 füzeleri nedeniyle Rusya ve ABD arasında kalan Türkiye'nin atacağı adımlar yakından izlenmektedir. Yerel seçimlerin geride kalması ile yılın ikinci yarısında söz edilen parasal, mali ve makro ihtiyati önlem paketlerinin yerel seçim sonuçları ne olursa olsun tam gaz devreye sokulması gerekmektedir.

Cam Sanayi

Cam sektörü, ürünleriyle otomotiv, inşaat, beyaz eşya, gıda, meşrubat, ilaç, kozmetik, turizm gibi birçok sektöre girdi veren sanayi alanlarından biri olup sağladığı istihdam, üretim ve ihracat ile ulusal ekonomimiz için çok önemli bir konuma sahiptir. Yüksek sabit sermaye yatırımı gerektiren cam sanayiinde enerji kullanımı da yükündür. Ölçek ekonomileri, yüksek kapasite ile çalışma zorunluluğu yaratmaktadır. Cam üretiminin izabe (eritme) teknolojisine dayalı olması, cam fırınlarının sürekli olarak faaliyette ve üretimin kesintisiz olmasını gerektirmektedir. Bu kesintisiz üretim ihtiyacı cam sanayiini hassas ve gözetilmesi gereken bir sektör kılmaktadır. Türkiye'nin lokomotif sektörlerine girdi veren cam sektörünün gelişimi, ürün yelpazesinin ve katma değerli ürünlerin artırılması ve üretimde verimliliğin artırılması koşuluna bağlıdır. Sektörde yoğunca ve uzun zamandır yaşanan konsolidasyon gereği, sadece yeni kapasiteler için değil, yenileme ve modernizasyon yatırımları için de büyük kaynağa ihtiyaç vardır.

Dünya cam sektörü, yılda ortalama % 2 ila %5 arasında büyümektedir. Toplam cam kapasitesinin yaklaşık 180 milyon ton olduğu tahmin edilmektedir. Üretimin bölgelere dağılımı ise % 34 Asya, % 30 Avrupa, % 29 ABD'de ve % 7 diğer bölgelerdir. Euro Bölgesi ekonomilerinde yaşanacak ılımlı büyümenin cam ürünleri ihracatını miktar bazında olumlu etkilemesi beklenmekle birlikte, değer bazında ihracatın gelişimi Euro/Dolar paritesindeki hareketlere bağlı olarak baskı altında kalabilecektir.

2019 Ocak-Mayıs döneminde Türkiye'nin cam ithalatı miktar ve değer bazında azalış göstermiştir. Cam ithalatı bu dönemde gyad göre miktar bazında % 34,5; değer bazında % 28,2 azalmıştır. Türkiye'nin cam ihracatı da aynı dönemde gyad göre miktar bazında % 55; değer bazında ise % 11,9'luk artış kaydetmiştir. Aşağıdaki tablo yıllar itibariyle cam ihracat ve ithalatının gidişatını karşılaştırmalı olarak göstermektedir.

Cam Dış Ticareti (Milyon ABD Doları)

	<u>İthalat</u>	<u>İhracat</u>	<u>İhr/İth (%)</u>
2008	594	1.017	171
2009	475	839	177
2010	617	903	146
2011	705	978	139
2012	643	956	149
2013	817	993	122
2014	877	1.064	121
2015	780	1.042	134
2016	799	954	119
2017	845	916	108
2018	782	967	124
2019	278	464	167

* 2019 verisi 5 aylıktır.

Türkiye Cam İhracatı

Ocak-Mayıs (Bin Ton; Milyon ABD Doları)

	2018	2019	% Değ.
Düzcamlar			
Miktar	147	270	% 84 ▲
Değer	176	207	% 17 ▲
Cam Ev Eşyası			
Miktar	79	79	-% 0,2 ▼
Değer	144	138	-% 4 ▼
Cam Ambalaj			
Miktar	68	116	% 70 ▲
Değer	30	47	% 55 ▲
Cam Elyaf			
Miktar	22	28	% 27 ▲
Değer	47	50	% 8 ▲
Diğer			
Miktar	7	8	% 19 ▲
Değer	17	22	% 25 ▲
Toplam (Bin Ton)	323	501	% 55 ▲
Toplam (Mio \$)	415	464	% 12 ▲

Türkiye Cam İthalatı

Ocak-Mayıs (Bin Ton; Milyon ABD Doları)

	2018	2019	% Değ.
Düzcamlar			
Miktar	186	116	-% 38 ▼
Değer	171	118	-% 31 ▼
Cam Ev Eşyası			
Miktar	29	18	-% 40 ▼
Değer	38	25	-% 33 ▼
Cam Ambalaj			
Miktar	29	25	-% 16 ▼
Değer	29	25	-% 14 ▼
Cam Elyaf			
Miktar	62	41	-% 34 ▼
Değer	115	83	-% 28 ▼
Diğer			
Miktar	34	25	-% 27 ▼
Değer	34	27	-% 22 ▼
Toplam (Bin Ton)	341	224	-% 34 ▼
Toplam (Mio \$)	387	278	-% 28 ▼

Girdi Verilen Sektörler

Otomotiv sektörü, üretim içindeki payı ve ekonomiye katkı oranı açısından bakıldığında, imalat sanayi içinde önemli bir yere sahiptir. Türkiye otomotiv sektörü 2018 yılında beklentilerin altında kalmıştır. ÖTV ve KDV indirimlerine rağmen otomobil satışları son 15 yılın en düşük seviyelerine gerilemiştir. Sektörü etkileyen en önemli faktör döviz kurlarındaki dalgalanmalar olmuştur. Sektör 2019 yılında da beklenen büyümeyi sağlayamamıştır. Türkiye otomotiv pazarı Ocak-Mayıs döneminde % 50 küçülmüştür. Otomotiv sektöründeki daralmaya karşın 2018 yılı Kasım ayında yürürlüğe giren ÖTV ve KDV indirimi de Temmuz 2019 itibarıyla sonra ermiştir. Sektör yetkilileri indirimin devam ettirilmesi talebinde bulunurken hükümetten bu yönde bir açıklama henüz yapılmamıştır. İndirimin sona ermesiyle sıfır otomobil satışlarında azalma beklenmektedir.

ACEA verilerine göre ise Avrupa otomobil pazarı, 2019 Ocak-Mayıs döneminde % 2,1 küçülmüştür. Avrupa otomobil pazarında en yüksek artış % 48,6 ile Litvanya'da gerçekleşmiştir. En yüksek düşüş ise % 36,1 ile İzlanda'da gözlenmiştir. Ayrıca İspanya'da (%5,1), İtalya'da (%3,8), İngiltere'de (%3,1) ve Fransa'da (%0,05) düşüş, Almanya'da (%1,7) ılımlı artış yaşanmıştır. Rusya'da Haziran ayında otomobil satışları gıyad göre % 3,3 azalmıştır.

İnşaat sektörü, GSMH içinde önemli payı nedeniyle ekonomideki önemini korumaktadır. Çimento, hazır beton ve tuğla gibi alt sektörleri de canlandırdığı için ekonomi için önemli ve olumlu katkıya sahiptir. Ancak son dönemlerde sektörün yavaşlaması, ekonomik büyümeyi de olumsuz etkilemiştir.

Türkiye İMSAD'ın raporuna göre, 2017 yılındaki başarılı performansı geride bırakan inşaat sektöründe büyüme, 2018 üçüncü çeyrekte tersine dönmüştür. Azalan taleplerin yanı sıra sektördeki finansman sıkıntılarının sürmesi ile sektör üç çeyrekte üst üste daralmıştır. 2018 yılının tamamında % 1,9 daralan sektör, 2019'un ilk çeyreğinde % 10,9 küçülmüştür.

Beyaz eşya sektöründe, Avrupa'nın en büyük üreticisi durumunda olan Türkiye, AB'ye yaptığı ihracatın yanı sıra Rusya ve Çin'de yaptığı yatırımlarla geniş pazarlara hitap etmektedir. Türkiye, üretim kapasitesiyle Çin'in ardından dünyanın en büyük ikinci beyaz eşya üreticisi konumundadır. Türkiye'de beyaz eşya üretimi 2019'un Ocak-Mayıs döneminde adet bazında yıllık % 1 artarak yaklaşık 11.6 milyon adet olarak gerçekleşmiştir. Yurt içi satışlar % 12 azalarak ~2.8 milyon adede gerilerken, ihracat neredeyse aynı seyretmiş ve ~8.3 milyon adet olmuştur. Kasım 2018'de başlayan ve 30 Haziran'da sona eren sıfır ÖTV uygulaması ile de satışların olumsuz etkilenmesi beklenmektedir.

Turizm sektörü, ithalata bağımlılığı en düşük olan sektörlerin başında yer almaktadır. Ancak yakın coğrafyamızda oluşan sıcak jeopolitik gelişmeler ve terör olayları sektörü olumsuz etkilemektedir. Türkiye'nin turizm geliri 2019'un ilk çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla % 4,6 artarak yaklaşık 4.6 Milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. Aynı dönemde Türkiye'yi ziyaret eden yabancı sayısı da geçen yılın aynı dönemine göre % 8,5 artmıştır. Sektör, dış açığın düşürülmesi ve cari açığın finansmanına katkı açısından son derece önemli bir konumda bulunmaktadır. Sektördeki olumlu seyrin 2019 yılında da sürmesi beklenmektedir. Turizm, 2019 yılında ekonomik büyümeyi olumlu yönde etkileyecek en önemli sektör konumundadır.

8. Faaliyet Sonuçları Hakkında Özet Bilgi

Haziran 2019 sonu itibarıyla Grup konsolide net satışlarımız 3.266 Milyon Türk Lirası olmuştur. Brüt karımız 1.027 Milyon TL, brüt kar marjımız %31, konsolide FAVÖK marjımız ise %24 oranlarında gerçekleşmiştir. 334 Milyon TL tutarındaki konsolide net kar ve 321 Milyon TL tutarındaki ana ortaklık payına düşen net kar gerçekleşmiştir.

Ocak-Haziran 2019 döneminde 1.173 Bin Ton düzcam ve buzlu cam üretimi (özkaynak yöntemine göre değerlendirilen yatırımlara ait üretim hariç) gerçekleşmiştir

9. İşletmenin Finansman Kaynakları

Grup, Ocak - Haziran 2019 döneminde işletme ve yatırım faaliyetlerini, yarattığı özkaynakların yanı sıra dış kaynak imkânlarını kullanarak finansman yaratmaya devam etmiştir.

10. Teşviklerden Yararlanma Durumu

Grup'un yapılmakta olan yatırımlarıyla ilgili olarak alınan "yatırım teşvik belgeleri" kapsamında yatırım indirimi, KDV desteği, KKDF ve vergi, resim ve harç istisnalarından yararlanılmaktadır

Yurtdışında sağlanan teşvikler

Trakya Glass Bulgaria EAD, Bulgaristan'da "Yatırımların Teşviki Kanunu ve Uygulama Yönetmeliği" ile Avrupa Birliği'nin "Devlet Yardımları Mevzuatı" çerçevesinde Bulgaristan Cumhuriyeti adına Bulgaristan Ekonomi ve Enerji Bakanlığı ve Bulgaristan Maliye Bakanlığı ile devlet yardımları için bir memorandum imzalamıştır.

Romanya'da Glasscorp S.A., bu kapsamda devlet yardımlarından yararlanmaktadır.

11. Temel Rasyolar

Karşılaştırmalı bazı temel rasyolar aşağıdaki gibidir:

	30 Haziran 2019	31 Aralık 2018
Dönen Varlıklar / Kısa Vadeli Borçlar	1,38	1,75
Toplam Yükümlülükler / Toplam Varlıklar	0,51	0,44
Toplam Yükümlülükler / Özkaynak	1,03	0,79
Net Finansal Borç / Özkaynak	0,19	0,15

	1 Ocak- 30 Haziran 2019	1 Ocak- 30 Haziran 2018
Brüt Kar / Net Satışlar	0,31	0,33
Faaliyet Karı / Net Satışlar	0,17	0,27
Ebitda / Net Satışlar	0,24	0,34

12. Kar Dağıtım Politikası

Şirketimizin kar dağıtım politikası; Türk Ticaret Kanunu, Sermaye Piyasası Kanunu, Vergi Kanunları ve şirketin tabi olduğu sair mevzuatlar ile Esas Sözleşme hükümleri dikkate alınarak belirlenmiştir.

Buna göre;

- Şirketimiz, Sermaye Piyasası Mevzuatı ve ilgili diğer mevzuat çerçevesinde yılsonlarında hesaplanan dağıtılabilir net dönem karının asgari %50'sini nakit ve/veya bedelsiz pay şeklinde kar payı olarak dağıtmayı benimsemektedir.

Ekonomik koşullar, yatırım planları ve nakit pozisyonu gibi hususlar dikkate alınarak, Ortaklar Olağan Genel Kurulu hedeflenen orandan farklı bir dağıtım yapılmasına karar verebilir.
- Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemeleri ile Kurumsal Yönetim İlkelerinde öngörülen detayları da içeren Yönetim Kurulumuzun kar dağıtım teklifleri; yasal sürelerinde Kamuyu Aydınlatma Platformu, şirketimiz internet sitesi ve faaliyet raporu aracılığıyla kamuya duyurulur.
- Genel Kurul'da alınacak karara bağlı olarak dağıtılacak nakit kar payları genel kurulda kararlaştırılan tarihte ödenir. Bedelsiz pay şeklinde dağıtılacak kar paylarına ilişkin işlemler ise, Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemelerinde öngörülen yasal süre içerisinde tamamlanır.
- Kar dağıtım politikası çerçevesinde kar payları, dağıtım tarihi itibarıyla mevcut payların tümüne, bunların ihraç ve iktisap tarihleri dikkate alınmaksızın eşit olarak dağıtılır.
- Yönetim Kurulu'nun, Genel Kurula karın dağıtılmamasını teklif etmesi halinde, bunun nedenleri ile dağıtılmayan karın kullanım şekline ilişkin bilgi Genel Kurul toplantısında pay sahiplerine sunulur.
- Kar dağıtım politikasında pay sahiplerinin menfaatleri ile şirket menfaatleri arasında dengeli bir politika izlenir.
- Kardan pay alma konusunda imtiyazlı hisse bulunmamaktadır.

- h) Esas Sözleşmemizde kurucu intifa senedi ile Yönetim Kurulu üyelerimize ve çalışanlarımıza kar payı verilmesi uygulaması bulunmamaktadır.
- i) Şirket Esas Sözleşmesi'ne göre; Yönetim Kurulu, Genel Kurul tarafından yetkilendirilmiş olmak ve Sermaye Piyasası Kanunu'na ve Sermaye Piyasası Kurulu'nun konu ile ilgili düzenlemelerine uymak kaydı ile kar payı avansı dağıtabilir. Genel Kurul tarafından Yönetim Kurulu'na verilen kâr payı avansı dağıtma yetkisi, yetkinin verildiği yılla sınırlıdır.

13. Kurumsal Yönetim İlkelerine Uyum Raporu

Şişecam Düzcamları bugünlere taşıyan çağdaş yönetim ve sanayicilik ilkeleri, yüksek kurumsallaşma düzeyi, pazara ve Ar-Ge'ye odaklılık gibi hususlar, geleceğin daha güçlü Şişecam Düzcamları'nın da temel dayanaklarını oluşturmaktadır. Şirket, günümüzde 10 farklı ülkedeki üretim tesisleri, ortaklıkları ve genişleyen ürün yelpazesi ile inşaat, otomotiv, güneş enerjisi ve beyaz eşya sektörlerinin güçlü bir cam tedarikçisi olarak hedeflediği pazarlarda yüksek kaliteli ürünleri ve sürekli gelişen teknolojisi ile müşteri ihtiyaçlarını tam olarak karşılamakta ve "Güçlü markaları ile hızlı büyüyen yenilikçi çözümler sunan küresel bir düzcamlar şirketi olmak" vizyonunu bu temeller üzerinde, Kurumsal Yönetim İlkeleri'ni benimseyerek daha da güçlendirmeyi hedeflemektedir.

Şirketimiz, kurumsal yönetim uygulamalarında, Sermaye Piyasası Mevzuatı'na ve Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) Düzenlemeleri'ne uyuma azami özen göstermekte olup, Kurumsal Yönetim Tebliği ekinde yer alan ve henüz tam olarak uyum sağlanamayan prensipler, mevcut durum itibarıyla bugüne kadar menfaat sahipleri arasında herhangi bir çıkar çatışmasına yol açmamıştır.

31 Aralık 2018 tarihinde sona eren faaliyet döneminde Kurumsal Yönetim Uyum Raporu, Sermaye Piyasası Kurulu'nun 10 Ocak 2019 tarih ve 2/49 sayılı kararı ile II-17.1 sayılı Kurumsal Yönetim Tebliği uyarınca belirlenen formatlara uygun olarak 2018 yılı faaliyet raporumuz ile şirketimizin www.sisecamduzcam.com.tr adresinde yer alan "Yatırımcı İlişkileri" başlığı altında pay sahiplerimizin bilgisine sunulmuştur.

14. Dönem İçinde Yapılan Sermaye Artışı, Esas Sözleşme Değişiklikleri ve Kar Dağıtımları

7 Mart 2019 tarihinde yapılan 2018 Yılı Ortaklar Olağan Genel Kurul toplantısında; mevcut çıkarılmış sermayenin; %13,6000 oranına tekabül eden 170.000.000 Türk Lirası Tutarındaki brüt temettünün nakden dağıtılması, stopaja tabi olan pay sahiplerine ise nakit kar payı üzerinden gelir vergisi stopajı yapıldıktan sonra net ödenmesini, nakit temettü ödeme tarihinin 31 Mayıs 2019 olarak belirlenmesine karar verilmiş olup dağıtımı tamamlanmıştır.

Dönem içerisinde sermaye artırımını olmamıştır.

7 Mart 2019 tarihinde yapılan Olağan Ortaklar Genel Kurul toplantısında; esas sözleşmenin 3 no'lu Amaç ve Konu maddesinin, 4 no.lu Şirketin Merkezi ve Şubeleri maddesinin, 6 no.lu Sermaye maddesinde, 10 no.lu Şirketi Temsil ve İlzam maddesinde, 12 no.lu Yönetim Kurulu'nun Toplanması ve Çalışma Düzeni maddesinin, 17 no.lu Bakanlık Temsilcisi maddesinin, 22 no.lu Esas Sözleşme Değişiklikleri Maddesinin ve 25 no.lu Karın Dağıtılması maddesinin tadil edilmesine karar verilmiş olup, söz konusu değişiklikler 22 Mart 2019 tarihinde İstanbul Ticaret Sicil Memurluğunda tescil edilmiş ve 28 Mart 2019 tarihinde 9797 sayılı Ticaret Sicil Gazetesi'nde de ilan edilmiştir.

15. Risk Yönetimi ve İç Denetim Faaliyetleri

Şirket'in risk yönetimi ve iç denetim faaliyetleri, Yönetim Kurulu'nun alt komitesi şeklinde örgütlenen "Riskin Erken Saptanması Komitesi" ve "Denetimden Sorumlu Komite" sorumluluğunda yürütülmektedir. Komite toplantıları, önceden belirlenen gündem doğrultusunda periyodik olarak yapılmakta, toplantılarda alınan kararlar ve öneriler kayıt altına alınarak düzenli bir şekilde Yönetim Kurulu'na sunulmaktadır. Yönetim Kurulu, risk yönetimi ve iç denetim faaliyetlerini komiteler aracılığıyla takip etmekte ve gerekli yönlendirmeleri yapmaktadır.

Finansal krizler, yoğunlaşan devletlerarası çıkar çatışmaları ve korumacılık ekseninde başlayan ticaret savaşları, jeopolitik faktörlerin tetiklediği güvenlik sorunları, teknolojik alanda hız kesmeyen gelişmeler, iklim değişikliği ile afetlerin dramatik sonuçları ve toplumsal sorunlar dünyayı, geçmişten farklı siyasi, ekonomik, teknolojik ve çevresel riskler barındıran bir yer haline getirmiştir.

Küresel risklerin kişilerin, şirketlerin ve devletlerin hayatını yeni ve alışılmadık şekillerde etkilemeye başlamasının yanında risklerin önemli bölümünün sigortalanamaz mahiyette oluşu, tüm dünyada risklere bakış açısını farklılaştırmış ve kurumsal bir disiplin olarak risk yönetiminin önemi ve katma değerini büyük ölçüde artırmıştır. Bu kapsamda, geçmiş yıllarda olduğu gibi 2018 yılında da risk yönetimi ve iç denetim süreçlerinin etkinliği sürekli olarak gözden geçirilmiş, kurumsal yönetimin önemli unsurlarını oluşturan söz konusu iki fonksiyon daha geniş bir perspektifle ve daha etkin bir şekilde yönetilmiştir. Bu yapı kapsamında, Topluluk mevcut ve potansiyel riskleri proaktif bir yaklaşımla ele almakta ve denetim faaliyetlerini risk odaklı bakış açısı ile sürdürmektedir.

Kurumsal bir yapının tesis edilmesi, paydaşlara gereken güvencenin sağlanması, Şirket'in maddi ve maddi olmayan varlıklarının, kaynaklarının ve çevrenin korunması, belirsizliklerden kaynaklanan kayıpların en aza indirilmesi ve olası fırsatlardan en yüksek faydanın sağlanması amacıyla yapılan çalışmalar esnasında, iç denetim ve risk yönetimi fonksiyonlarının birbirleri ile olan iletişimi en üst seviyede tutulmakta ve karar verme sürecinin desteklenmesi ve yönetim etkinliğinin artırılması hedeflenmektedir.

Risk Yönetimi

Topluluk'ta risk yönetimi faaliyetleri, bütünsel ve proaktif bir yaklaşımla ele alınmakta, söz konusu faaliyetler kurumsal risk yönetimi uygulamaları esas alınarak sürdürülmektedir. Faaliyetler nedeniyle maruz kalınan finansal ve finansal olmayan nitelikteki bütün riskler sürekli olarak gözetilip değerlendirilmekte, böylelikle risklerin yönetimine ilişkin olarak uygulanacak stratejilerin belirlenmesi ve gereken önlemlerin alınması hedeflenmektedir.

İç Denetim

Topluluk'ta, köklü ve kurumsal bir yapı çerçevesinde uzun yıllardır devam eden iç denetim faaliyetlerinin amacı; Şirket'in sağlıklı bir şekilde gelişmesi, uygulamada birlik ve beraberliğin sağlanması, faaliyetlerin mevzuata uygun yürütülmesi için etkin, yapıcı ve verimli kontrollerin yapılmasını, düzeltici tedbirlerin zamanında alınmasını sağlamaktır. Yıllık olağan denetim programı kapsamında yürütülen iç denetim çalışmalarında ve denetim programının oluşturulmasında risk yönetimi faaliyetlerinden elde edilen sonuçlardan da faydalanılmakta ve "risk odaklı denetim" uygulamaları hayata geçirilmektedir.

16. Personel ve İşçi Hareketleri, Toplu Sözleşme Uygulamaları ve Çalışanlara Sağlanan Haklar

Şişecam, çağdaş yönetim anlayışı, yasalar ve standartlar çerçevesinde teknolojik değişim ve gelişmeler doğrultusunda çalışma ortam ve koşullarını sürekli iyileştirmeyi, çalışanlarını ve ilişkide bulunduğu tüm tarafları bilgilendirmeyi hedeflemektedir.

Bu kapsamda, Topluluk çalışanlarına ücrete ilave olarak ikramiye, yakacak yardımı, izin harçlığı, bayram harçlığı, eğitimi teşvik, yemek, evlenme, bireysel emeklilik katkı payı, doğum, ölüm, ulaşım gibi menfaatler sağlanmaktadır. Ayrıca, mevcut yasalarda öngörülen koşulları sağlayan çalışanlara kıdem ve ihbar tazminatı ödenmektedir.

Bu dönemde, yurtiçi ve yurtdışı kuruluşlarımızla ilgili olarak toplu sözleşme uygulamaları aşağıdaki gibidir:

Topluluğumuzun yurtiçi kuruluşlarında;

- 17 Ocak 2019 tarihinde başlayan, 26. Dönem Cam Grup toplu iş sözleşmesi görüşmeleri 28 Mart 2019 tarihinde anlaşma ile sonuçlanmıştır. Toplu iş sözleşmesi 1 Ocak 2019-31 Aralık 2021 tarihleri arasında 3 yıl süreyle yürürlükte kalacaktır.
- 17 Ocak 2019 tarihinde başlayan, Şişecam Otomotiv A.Ş. toplu iş sözleşmesi görüşmeleri 28 Mart 2019 tarihinde anlaşma ile sonuçlanmıştır. Toplu iş sözleşmesi 1 Ocak 2019-31 Aralık 2021 tarihleri arasında 3 yıl süreyle yürürlükte kalacaktır.

Topluluğumuzun yurtdışı kuruluşlarından;

- Düzcamlar Grubuna ait bağlı ortaklıklarımızdan Macaristan'da kurulu Richard Fritz Kft Aszod fabrikası işyeri toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde 12 Mart 2019 tarihinde anlaşma sağlanmıştır. Toplu iş sözleşmesi 1 Mart 2019-28 Şubat 2020 tarihleri arasında yürürlükte kalacaktır.
- Düzcamlar Grubuna ait bağlı ortaklıklarımızdan Romanya'da kurulu Glasscorp S.A. işyeri toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde 14 Şubat 2019 tarihinde anlaşma sağlanmıştır. Toplu iş sözleşmesi 1 Şubat 2019-31 Ocak 2020 tarihleri arasında yürürlükte kalacaktır.
- Bulgaristan'da kurulu Trakya Glass Bulgaria EAD ve Şişecam Automotive Bulgaria EAD işyerleri toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde 12 Temmuz 2019 tarihinde anlaşma sağlanmıştır. Toplu iş sözleşmeleri 1 Temmuz 2019-30 Haziran 2021 tarihleri arasında 2 yıl süre ile yürürlükte kalacaktır.

17. Üst Düzey Yöneticilere Sağlanan Faydalar

Yönetim Kurulu üyelerine sağlanan her türlü hak, menfaat ve ücretler Esas Sözleşmede belirtildiği üzere her yıl Genel Kurul'ca saptanmaktadır. Şirket'in 7 Mart 2019 tarihinde yapılan 2018 Yılı Olağan Genel Kurul toplantısında, Yönetim Kurulu Üyeleri'ne ödenecek aylık ücretler belirlenerek kamuya açıklanmıştır.

Yönetim Kurulu Üyelerine ve üst düzey yöneticilerin ücretlendirme esasları yazılı hale getirilmiş ve Şirket'in Kurumsal İnternet Sitesinde de yayınlanmıştır.

Grup Başkanı ve diğer Üst Düzey Yöneticilerine ciro, karlılık ya da diğer temel göstergelere doğrudan endeksli, teknik anlamda prim olarak mütalaa edilebilecek herhangi bir ödeme yapılmamaktadır. Grup Başkanı ve diğer üst düzey yöneticilerine maaş, ikramiye, sosyal yardım gibi nakdi ödemelerin yanı sıra, Yönetim Kurulumuzca Şirket'in faaliyet hacmi, Şirket faaliyetinin niteliği ve risklilik düzeyi, sevk ve idare edilen yapının büyüklüğü ve faaliyet gösterilen sektör gibi kriterler dikkate alınarak belirlenen ve enflasyon, genel ücret ve Şirket karlılık artışları gibi göstergeler göz önünde bulundurulmak suretiyle, duruma göre artırılarak veya artırılmaksızın yılda bir defaya mahsus olmak üzere, jestiyon ikramiyesi adı altında bir ödeme de yapılmaktadır. Ayrıca, Şirket Üst Düzey Yöneticilerine gayri nakdi olarak da makam aracı tahsis edilmektedir. Bu kapsamda, yönetim kurulu

üyeleri ile üst düzey yöneticilerine ücret politikası çerçevesinde yapılan ödemeler toplamı, finansal tablo dipnotlarımızda kamuya açıklanmaktadır.

Yönetim Kurulu üyelerine ve yöneticilere borç ve kredi verilmemekte, üçüncü bir kişi aracılığıyla şahsi kredi adı altında kredi kullandırılmamakta veya lehine kefalet gibi teminatlar verilmemektedir.

18. Diğer Hususlar

Dönem içerisinde ilişkili taraflarla gerçekleştirilen işlemlere ilişkin açıklamalar, aynı tarihte kamuya açıklanan finansal tabloların 38 numaralı dipnotunda detaylı olarak sunulmuştur.